

Szokoly Endre

Budapestre vonatkozó ujságcikkek				Osztályozás
Szerző: <i>Hogyan csökkenthető Budapest túlnépesedése?</i>				325, 331
Forrás: <i>Pestmegyei Hirl.</i>				Hely
<i>1958. VII. 4.</i>				Idő <i>"458"</i>
(Hely)				Személy
(Idő)				Helyszám
(Köt. v. füz.)				
(Oldal)				

Reggel 6 óra 40 perc. A zöld színű villamosvonal a Keleti-pályaudvarról indul Gödöllő felé. Nyolc esztendeje már, hogy egyik budapesti gyár, a Ganz Árammérő kiköltözködött Gödöllőre; aztán egy nagyobb járműjavítóműhely követte, amelyet a Gödöllői Gépgyárra fejlesztettek. Mindezen felül ez a község egyetemi falu is — az egyetlen ilyen falu az egész országban —, amióta az Agrártudományi Egyetemet is ide helyezték.

Ulti-parti a HÉV-en

Most, hogy dr. Pongrácz Kálmán, a fővárosi tanács elnöke legutóbbi parlamenti beszédében szóváltette Budapest túlnépesedését és ezzel kapcsolatban felvetette a gyárüzemek egy része vidékre helyezését gondolatát, nem lehet érdektelen Gödöllőt ebből a szempontból közelebbről szemügyre venni. Hogyan élnek és dolgoznak a fővárosból áthelyezett gyár és utána vándorló emberek nyolc évvel a költözködés után? Elindulunk tehát a helyi érdekűn Gödöllőre. Ülőhely már negyedórával a vonatindulás előtt alig akad a kocsikban. Viszont majd minden kocsi-ban egy-két négytagú kártyaparti üti a blattot. A mozdony utáni vagonban is négy

javakorabeli férfi utizik jókedvűen. Megkérdezzük:

— Gödöllőre, a munkahelyükre utaznak?

— Igen — feleli egyikük. Bemutatkozunk: — Blatniczky Gyula járási tanácselnök-helyettes vagyok — mondja. Aztán sorra bemutatja társait is:

— Nagy elvtárs, a 20-as Népbolt vezetőhelyettese, Polgár elvtárs, a cipőbolt vezetője, Földes elvtárs, a sport- és játékbolt vezetője. Minden reggel másfél óra hosszat, de legalább ötnegyed órán át kártyázunk. Néha filléres, Myenkor, hónap vége felé már csak tizedfilléres alapon. Valahogy agyon kell ütni az időt... Nem lehet olvasni ezen a rázós villamoson...

— Hányan utaznak Gödöllőre, dolgozni a fővárosból? — érdeklődünk, de a partnerek jókedvűen belefojtják a szót a tanácselnök-helyettesbe, nekünk meg azt tanácsolják, fáradjunk nyolc óra után a járási tanácsházára, most nincs hivatalos idő:

— Blatniczky elvtárs és mi mindnyájan az utazással naponta úgyis három órát rádolgozunk a munkaidőnkre,

„Nyugalomba sem vonulok vidékre”

Igy hát leülünk a kocsik másik oldalán az egyetlen üres helyre. Szomszédunk Strehlinger elvtárs, a Gödöllői Sütőipari Vállalat igazgatója, már hatodik éve mindennap megteszi oda-vissza a hosszú villamosutat. Pedig már nem fiatal ember. Vajon nem lenne kényelmesebb neki, ha Gödöllőn lakna?

— Nem adom fel a pesti lakásomat — mondja. — Még néhány év és nyugdíjba megyek, addig csak kibírom az utazgatást. Világéletemben Pesten laktam, semmi kedvem vidékre menni. Nyugalomba sem vonulok vidékre.

Valaha a legtöbb ember arról ábrándozott, hogy ha majd nyugalomba vonul, élete alkotmányát valahol vidéken, kis kertés ház békés csendjében éli le. Persze, azért manapság is akadnak ilyenek. Blatniczky tanácselnök-helyettesnek például ez a véleménye:

— Szívesen kiköltöznék, csak hogy én itt mindössze nyolc hónapja — megbízás alapján — töltöm be az elnökhelyettesi tiszteletet. A lakás persze Gödöllőn is nagy probléma. Nekem azonban Pesten kétszobás összkomfortos lakásom van és máris többen kínáltak fel helyette cserébe hasonló kertés házat. Nagyon sok itteni lakos

szeretne a fővárosba költözni, a munkájuk köti oda őket.

Nyolc esztendő alatt hetven lakás

Hányan járnak be dolgozni Gödöllőről a fővárosba, nem tudja pontosan, de hogy nagyon sokan, annyi biztos. A községből induló hajnali vonatok és a déliek is mind zsúfoltak. A községi tanács véleménye szerint legalább három-ezer a Budapesten dolgozó és naponta beutazó gödöllői lakosok száma. Arról viszont, hogy munkahelyük miatt az utóbbi években hányan költöztek be a fővárosba, még csak hozzávetőleges számot sem tudnak mondani. Valószínűnek tartják, ezernél többen.

Hogy a Gödöllőre telepített két gyár és az Agráregyetem után hányan költöztek a községbe, arra már némileg pontosabb adatokat tudnak adni. A Ganz nyolc esztendő alatt 70 lakást tudott biztosítani utána vándorló dolgozóinak. A gépgyár lakótelepet épített és ebben vagy 200 dolgozójának adott lakást, ugyanennyire tehető az Agráregyetem új lakóházaiban elhelyezett egyetemi tanárok, docensek, tanársegédek és egyéb alkalmazottak száma. Azelőtt valamenynyien a fővárosban laktak, ki-

költözésükkel tehát legfeljebb félezerrel csökkent, de a Gödöllőről beköltözött mintegy ezer ember és családtagja révén jóval többel növekedett Budapest lakosságának száma.

Ezer pesti lakos — Gödöllőn

Ugyanakkor a gödöllői gyárak, vállalatok, intézmények és hivatalok dolgozói közül közel ezren még mindig fővárosi la-

kosok. Csak a Ganz Árammérőbe naponta 250, a gépgyárba valamivel kevesebb dolgozó utazik Budapestről, több mint másfélszázan pedig az Agráregyetem tanszemélyzete és egyéb dolgozói közül. Ezenfelül a Kisállattenyésztőnek is van vagy ötven fővárosban lakó dolgozója. A tangazdaság, a fővárosi szociális otthon, a különböző járási hivatalok, intézmények és vállalatok alkalmazottai között is akad jó néhány fővárosi lakos.

Számszerűen azonban a Ganz Árammérő dolgozói vállalják legtöbben a ki- és beutazás fáradalmait. Legtöbben közülük kerek nyolc esztendő óta minden munkanapon órákhosszat utaznak oda-vissza és mégsem hagyják el régi munkahelyüket. Vajon a vidéki lakásínség, vagy egyéb okok miatt ragaszkodnak fővárosi lakásukhoz? Erről legközelebbi alkalommal részletesen fogunk beszámolni,

hogy a régebben kiköltöztetett gyár dolgozóinál tapasztaltak tanulságul szolgálhassanak a főváros túlnépesedésének levezetésére felmerült gyárkitektelepítési tervhez.

Szokoly Endre